

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут
Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання стефаникознавства

Освітня програма
«Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

м. Коломия, 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми стефанікознавства
Викладач (-і)	К.ф.н., доц. Васильчук М.М.
Контактний телефон викладача	4-46-60
Е-mail викладача	mykolavasylychuk@ukr.net
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити СКТС —3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно з розкладом консультаційних годин викладачів кафедри філології
2. Анотація до курсу	
У науковій літературі й свідомості пересічного читача утвердився погляд на Василя Стефаніка, Марка Черемшини й Леся Мартовича як літературну групу чи принаймні «товариське коло» письменників-одномумців і приятельські стосунки між ними, проте самі вони не вважали себе спільною літературно-мистецькою силою. Однак така інтерпретаційна модель була досить продуктивною, хоча й не завжди адекватною творчій ситуації, що породило немало кривотлумачень, вигадок і легенд. Тож необхідно з'ясувати характер і конститутивні ознаки подібних підходів.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання спецкурсу полягає в тому, щоби ознайомити студентів із засадами творчої свідомості Василя Стефаніка, Марка Черемшини та Леся Мартовича, а також із конституційованими початками, на яких базується, й організаційними принципами, за якими здійснюється, моделювання їх художніх світів. Завдання курсу зводиться до вивчення підстав і конкретних чинників, які призвели до виникнення уявлень про Василя Стефаніка, Марка Черемшини й Леся Мартовича як групу письменників-одномумців і літературних побратимів. Проблема осмислюється з погляду	

особистих і творчих стосунків між ними, художніх паралелей і, головним чином, смислово-концептуальних начал та природи естетичної свідомості.

4. Результати навчання (компетентності)

1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання.

2. Знати і розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

3. Знати норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

4. Характеризувати регіональні особливості фольклору та діалектного мовлення, застосовувати набуті знання під час проходження відповідних практик та в практичній роботі вчителя.

5. Організувати процес свого навчання і самоосвіти (самостійної роботи); професійнометодичну та навчальну діяльність.

6. Дотримуватись правил сталого розвитку, берегти фізичне та психо-емоційне здоров'я.

7. Мати навички пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, кваліфіковано презентувати результати професійної (педагогічної, наукової, інноваційної) діяльності із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

8. Осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості.

9. Уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діахронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті.

10. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

11. Діагностувати індивідуальні навчальні особливості учнів та опікуватися різними категоріями учнів з особливими освітніми потребами під час планування та навчання.

12. Усвідомлювати рівні можливості колег та учнів, задіяних у навчально-виховному процесі (расові, гендерні, релігійні, політичні тощо), встановлювати ефективну комунікацію з представниками різних субкультур.

13. Мати навички відбирати навчальний матеріал, що відповідає процесу комунікації й посильний та доступний для учнів різних вікових груп у закладах середньої освіти, передбачати можливі навчальні проблеми, з якими учні можуть зіткнутися на уроці.

14. Бути здатним визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати індивідуальну освітню траєкторію.

15. Використовувати знання іноземних мов для успішної комунікації у професійній діяльності.

16. Організувати та проводити виховні заходи в навчальних закладах.

17. Уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах літературознавства, мовознавства, методики вивчення фахових дисциплін; оцінювати результати власних наукових досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.

18. Оцінювати розвиток мовознавчої, літературознавчої думки від давнини до сучасності, знати відомі праці українських і зарубіжних філософів, лінгвістів, культурологів, літературознавців.

19. Реалізовувати громадянські права і обов'язки, соціальну і громадянську відповідальність, дотримуватись правових та етичних норм у вирішенні конфліктних ситуацій.

20. Дотримуватись правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18

самостійна робота			30		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий	
Третій	01401 Середня освіта (Українська мова і література)		Другий	Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	<i>Форма заняття</i>	Література	Завда ння, год	Вага оцінки	Термін виконанн я
Змістовий модуль 1. «Покутська трійця»: за і проти. Тема 1. Літературна група чи інтерпретаційна стратегія. Характер особистих стосунків між Василем Стефаником, Марком Черемшиною і Лесем Мартовичем. Соціальне підґрунтя названих авторів. Міф «Стефаникової школи». Моделі творчого поступу письменників покутського тріумвірату. «Зовнішні» художньо-творчі подібності.	Лекція 2 год., практичні заняття 2 год., самостійна робота 6 год.	1-18	опрацювати відповідні наукові джерела (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Змістовно-концептуальна близькість художнього мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. Предмет художньо-естетичних переживань письменників-покутян. Міфологічна природа художньої думки. Особливості осмислення проблеми в кожного з авторів і роль міфо-ритуальних чинників у структуруванні художнього тексту. Методика осмислення проблеми в школі.	Лекція 4 год., практичні заняття 2 год., самостійна робота 6 год.	1-18	опрацювати відповідні наукові джерела (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

Змістовий модуль 2. Засадничі начала моделювання художньої дійсності Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. Тема 3. Генеалогія художньої думки Василя Стефаника. Смыслово-концептуальні доміанти художньо-творчого бачення новеліста. Багатогранність і полідетермінованість мифологеми долі. Засадничі принципи образотворчої системи. «Перехідний» статус героя. Внутрішня динаміка художніх структур. Гомологічні залежності в художньому світі Василя Стефаника.	Лекція 2 год., практичні заняття 4 год., самостійна робота 6 год.	1-18	опрацювати відповідні наукові джерела (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3
Тема 4. Есхатологізм художнього мислення Марка Черемшини. Структурно-семантичні підвалини естетичної свідомості. Цикл «Село за війни» і жанр «потаємної новини». Медіативні залежності в художньому світі Марка Черемшини та їх природі. Ритм як головний організаційний чинник формування тексту.	Лекція 2 год., практичні заняття 4 год., самостійна робота 6 год.	1-18	опрацювати відповідні наукові джерела (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3
Тема 5. Специфіка художнього мислення Леся Мартовича. Автобіографічні і «колективні» коди творчості. Концепт забобону як художня доміанта. Секрети виникнення комічного ефекту в творах Леся Мартовича.	Лекція 2 год., практичні заняття 4+2 год. к. р., самостійна робота 6 год.	1-18	опрацювати відповідні наукові джерела (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3

Особливості структурування тексту. Гротескові принципи образотворення.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (Див. пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів охоплюють: 40 балів за практичні заняття, 30 балів за підсумкову контрольну роботу і 30 балів за реферат.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань				
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх запланованих програмою курсу форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для зарахування курсу –50.				
7. Політика курсу					
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
8. Рекомендована література					
1. Василь Стефаник у критиці та спогадах: Статті, висловлювання, мемуари / Упор., вступна стаття та прим. Ф. Погребенника. К., 1970. 2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999. 3. Еліаде М. Мефістофель і андрогін. К.: Основи, 2001. 4. Зеров . Марко Черемшина й галицька проза. <i>Твори: В 2 т.</i> К., 1990. Т. 2: Історико-літературні та літературознавчі праці. С. 402–432. 5. Клиновий Ю. Моїм синам, моїм приятелям: Статті й есеї. Едмонтон; Торонто: Слово, 1981. 6. Леві-Строс К. Структурна антропология. К.: Основи, 1997. 7. Мартович Л. Твори / Вступна стаття С. Шаховського. К., 1963. 8. Музичка А. Марко Черемшина (Іван Семанюк). Одеса, 1928. 9. «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця XIX – початку XX століття: Збірник наукових праць Івано-Франківськ, 2006. 10. Піхманець Р. Із покутської книги буття: Засади художнього мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. К., 2012.					

11. Піхманець Р. Природа художніх символів Василя Стефаника. Нариси з поезики української літератури кінця XIX – першої половини XX століття. Івано-Франківськ; Снятин, 2000.
12. Рудницький М. Письменники зблизька: Спогади. Львів, 1958.
13. Равлюк В. Спогади про «Покутську трійцю» / Упор., передм., прим., коментарі В. Харитона. Снятин, 2006.
14. Семанюк Н. Співець Гуцульщини: Спогади про Марка Черемшину. Ужгород, 1974.
15. Стефаник В. Вибране / Упоряд., підгот. текстів, примітки і словник В. М. Лесина та Ф. П. Погребенника. Ужгород, 1979.
16. Черемшина М. Твори: В двох томах. К., 1974.
17. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. Сучасність, 1989.
18. Элиаде М. Мифы, сновидения, мистерии. М.; К., 1996.